

Να ξαναφέρουμε το λόγο στη ζωή μας, για να βγούμε από την κρίση (Ιωάννης Λίλης, Λέκτορας Πατριαρχικής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/22NVles>]

Η ίδια συμπεριφορά πρέπει να υπάρχει και στην ηγεσία της Εκκλησίας. Άλλωστε αν ξεκινά από εκεί εύκολα διαχέεται και στον πυρήνα της Εκκλησίας που είναι ο εφημέριος και στη βάση της που είναι το ποίμνιο. Νομίζω πως ένα παράδειγμα θα αρκούσε. Αν αύριο ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών συγκέντρωνε την Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος και ζητούσαν επιμόνως από τον Υπουργό Παιδείας της Ελλάδος να προσθέσει μόνο ένα άρθρο από τον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας της Ελλάδος που θα όριζε ότι δεν θα μπορούσε κάποιος να γίνει Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος αν ήταν άνω των 45 ή το πολύ των 50 ετών. Αμέσως θα ετίθεντο τα θεμέλια για να καταστεί η Εκκλησία το κέντρο του Ελληνισμού.



Σε μία κοινωνία όπου το Σύνταγμα των Ελλήνων - δηλαδή το πιο αντιπροσωπευτικό κείμενο του σύγχρονου ελληνισμού - τονίζει πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν μπορεί να είναι κάτω των 40 ετών (το ειρωνικό είναι πως έχουμε το πιο νέο Σύνταγμα στην Ευρώπη, μόλις του 1975) με τόσο, άλλωστε, μειωμένες αρμοδιότητες, η Εκκλησία της Ελλάδος ζητά μία τόσο προοδευτική πρόταση που θα τη συνοδεύει για τα επόμενα 100 χρόνια : οι νέοι στο προσκήνιο ως πρόταση της σύγχρονου ελληνισμού με κορυφαίο κομμάτι την Εκκλησία του. Αυτή πρέπει να είναι η απάντηση της θεσμικής Εκκλησίας στη σύγχρονη οικονομική κρίση με τόσο πρακτικές κινήσεις. Τα οικονομικά αίτια της κρίσης είναι για τη θεολογία μόνο εκκλησιολογικά.

Μία τέτοια κίνηση θα έλυνε προβληματικές συμπεριφορές χρονίζουσες στην εκκλησία π.χ. το μεταθετό που τόσο έχει συζητηθεί και κατακριθεί στην εκκλησία, χωρίς κανέναν ποτέ να δώσει αποτελεσματική λύση. Πληθώρα άλλων

προβλημάτων λύνονται με την πρόσθεση του συγκεκριμένου άρθρου, όπως η σχέση των ιεραρχών με τους πολιτικούς και τους διανοούμενους καθώς όλοι θα θαυμάσουν τη σοβαρότητα των εκκλησιαστικών ταγών. Η σοβαρότητα βρίσκεται μόνο στην προοδευτικότητα και τη δροσιά· ποτέ στη στασιμότητα και στη μούχλα. Επιπλέον η πρόταση θα πρέπει να ισχύει από τον επόμενο Αρχιεπίσκοπο και μετά, όχι για το νυν. Με αυτόν τον τρόπο δεν χρεώνεται ένα πρόσωπο την αλλαγή, αλλά όλη η Εκκλησία. Μόνο όταν νιώθουμε και πορευόμαστε ως κοινότητα λύνονται τα οικονομικά προβλήματα (τα οποία για την Εκκλησία είναι μόνο θεολογικά – εκκλησιολογικά) και προχωρεί ο ελληνισμός.

Το παρόν άρθρο ήθελε να δείξει πως τα οικονομικά αίτια της κρίσης είναι και εκκλησιολογικά. Η έλλειψη οργάνωσης, διαφάνειας και η φοροδιαφυγή δηλώνουν έλλειψη λόγου, λογικής αναλύσεως και επεξηγήσεως (δηλαδή συνέσεως και φρονήσεως), στοιχεία, τα οποία απουσιάζουν από τη ζωή των σημερινών Ελλήνων. Δεν λείπουν παντελώς από την προσωπική ζωή των Ελλήνων, όμως δεν είναι σε θέση να τα μεταφράσουν θεσμικά στη σύνολη ελληνική πραγματικότητα. Γι' αυτό ήρθε η κρίση. Για τον θεολόγο η εν λόγω εικόνα είναι ιδιαίτερα αποκαρδιωτική, γιατί κάποτε ο λόγος χρησιμοποιήθηκε όχι μόνο στη ζωή των Ελλήνων αλλά και για ονομαστεί ο ίδιος ο Θεός. Το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος ονομάστηκε από τον Ιωάννη τον Ευαγγελιστή Λόγος, με Λ κεφαλαίο, (με τη φράση *ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος* ξεκινά το *Κατὰ Ιωάννην* Ευαγγέλιο). Ο Υιός είναι ο Λόγος του Πατρός, ασάρκως στην Παλαιά και ενσάρκως στην Καινή Διαθήκη.

Η θεσμική επαναφορά του Λόγου και λόγου στη ζωή μας – και με κεφαλαίο Λ και με μικρό – θα μας βοηθήσει να βάλουμε τη βαθιά ανάλυση στη ζωή μας, εκφράζοντας καθημερινά, ως πρόταση, την πλουσιότετη παράδοση μας.

Δηλαδή να βγούμε από την κρίση.

Βιβλιογραφία

Αρβανίτη Χρ. *Η πολιτική και κοινωνική θεωρία των Βυζαντινών κατά τον 11^ο και 12^ο αι. Μελέτη στο κείμενο του Κεκαυμένου Στρατηγικόν και στο ποίημα του Σπανέα*, 2008, Θεσσαλονίκη

Auzepy M – F. (1994). «De la Palestine a Constantinople (VIIIe – IXe siecles) : Etienne le Sabaite et Jean Damascene», στο *Travaux et Memoires* 12, 1994, σελ. 183 – 218.

Diehl, Ch. (2010). *Ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, μεγαλείο και παρακμή* Β' τόμος (μετάφρ. Ελένη Ταμπάκη), Αθήνα

Kotter B. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Ἑκδοσις ἀκριβῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.
Die Schriften des Johannes von Damaskos, εκδ. B. Kotter, Walter – De Gruyter
1973, t. II (Patristische Texte und Studien 12)

Louth, A. «St. John Damascene» στο *Preacher and audience*, M. B. Cunningham, P.
Allen, 1998, σελ. 247 – 266.

Ματσούκα, Ν. (1992). «Μαθηματικές, φιλοσοφικές και θεολογικές έννοιες σε
πατερικά κείμενα» στο *Μυστήριον επί των ιερώς κεκοιμένων και άλλα μελετήματα*
, Θεσσαλονίκη, σελ. 209 – 245.